

**ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมใน
การทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในพื้นที่จังหวัดสงขลา**
**Perception and Attitude on Safety at Workplace Affecting Work Behavior of the
Employees at Provincial Electricity Authority (PEA) in Songkhla**

อนันตยาพร ชูหุ้ย Anantayaporn Choonui

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ 2) ศึกษาปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา และ 3) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ครอบคลุมพื้นที่ 16 อำเภอ จำนวน 260 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าที่ทดสอบค่าเอฟ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา ลักษณะของสภาพงานที่ประสบอุบัติเหตุในการทำงาน และประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 40.0

คำสำคัญ : การรับรู้, ทัศนคติ, ความปลอดภัย, พฤติกรรมในการทำงาน

Abstract

This research purposed to 1) compare the demographic variables of the employees at Provincial Electricity Authority (PEA) in Songkhla on the safe behavior at the workplace, 2) study the perception and attitude on safety at work that affects the work behavior of the employees at PEA in Songkhla, and 3) investigate the safe behavior at work of the employees at PEA in Songkhla. The samples were 260 employees from 16 districts of PEA Songkhla. The statistical tools used in the analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, F-test with One Way ANOVA, and multiple linear regression.

The finding reported that the samples were firmly aware of the safe behavior in the workplace, specifically on the employees' physical and psychological readiness followed by the safety precaution handling tools and equipment at the workplace, and the compliance with the safety rules and regulations at work, the least. Moreover, the samples differed in terms of educational backgrounds, the risk associated with working conditions, and the experiences on safety training reflected a different safe behavior at the workplace as the statistically significant level of .05. Additionally, the perception of the safety information at work and the attitude on occupational safety had a 40% influence on the work behavior of the employees at the Provincial Electricity Authority (PEA) in Songkhla.

Key Words : Perception, Attitude, Safety, Work behavior

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ทศทางโลกเริ่มเข้าสู่ยุคแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุทุกประเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ทั้งมีการนำเครื่องจักรเข้ามาใช้งานร่วมกับแรงงานมนุษย์ ประชาชนเข้าถึงกระแสไฟฟ้าในวงกว้าง ตลอดจนการเข้ามามีบทบาทของระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดสถานประกอบกิจการหลากหลายทั้งภาคครัวเรือน ห้างร้าน รัฐวิสาหกิจและภาคอุตสาหกรรม โดยกระบวนการผลิตที่พัฒนาอย่างรวดเร็วมุ่งเน้นปริมาณ กำลังการผลิตและผลตอบแทนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ขาดการควบคุม ดูแล ขาดทักษะความรู้ ความชำนาญจนเกิดอุบัติเหตุทั้งชีวิตและทรัพย์สินขึ้นมากมาย ตัวอย่างเช่น โศกนาฏกรรมไฟไหม้โรงงานผลิตตุ๊กตา ของบริษัท เคเดอร์ อินดัสเตรียล (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2536 เกิดเหตุไฟไหม้ โครงสร้างอาคารถล่มทับคนงานเสียชีวิตและบาดเจ็บมากกว่า 500 คน อันมีสาเหตุหลักมาจากการก่อสร้างโรงงานที่ไม่ได้มาตรฐาน โครงสร้างเหล็กไม่ทนความร้อน พนักงานขาดทักษะการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน และนายจ้าง

ขาดความใส่ใจในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง (โอ พิพัฒพล, 2562) จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย เกิดการสร้างมาตรฐานความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน และเป็นที่มาของการออกกฎหมายบังคับใช้เกี่ยวกับงานด้านความปลอดภัยหลายฉบับ รวมทั้งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ที่มีใจความโดยกว้างกำหนดให้นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลสถานประกอบกิจการและลูกจ้างให้มีสภาพการทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน การปฏิบัติงานของลูกจ้างมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ และบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สอดคล้องตามกฎหมายกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ที่มุ่งเน้นให้บังคับใช้ในสถานประกอบกิจการต่าง ๆ เช่น กิจการปิโตรเคมี การทำเหมืองแร่ การผลิต จ่ายไฟฟ้าหรือพลังงานอย่างอื่น การก่อสร้าง ซ่อมบำรุง รื้อถอนอาคาร การบรรทุกขนถ่ายสินค้า สถานีบริการน้ำมัน โรงแรม ห้างสรรพสินค้า สถานพยาบาล เป็นต้น

แม้จะมีกฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานบังคับใช้ในสถานประกอบกิจการ รวมทั้งภาครัฐวิสาหกิจอย่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือ กฟภ. ที่มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม 74 จังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้น กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และนนทบุรี ซึ่งมีภารกิจในการจัดหา ให้บริการพลังงานไฟฟ้า และดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจทั้งด้านคุณภาพและบริการ โดยการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2564) ได้มีการกำหนดระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารกำกับดูแลและให้พนักงานถือปฏิบัติเป็นแบบแผนเดียวกัน รวมทั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ที่มีเขตรับผิดชอบครอบคลุม 16 อำเภอ และจากรายงานการเกิดอุบัติเหตุของ กฟภ. ย้อนหลัง 10 ปีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรปัจจัยด้านประชากรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน และประสบการณ์ฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยที่ต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

2. ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงานมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยมุ่งเน้นเรื่อง ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ซึ่งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน ลักษณะของสภาพงานที่ประสบอุบัติเหตุ และประสบการณ์ฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย

ส่วนปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย และ 2) ทัศนคติด้านความปลอดภัย

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน 2) การใช้เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน และ 3) ความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ครอบคลุมพื้นที่ 16 อำเภอ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 795 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม - ธันวาคม 2564

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ใช้ในการศึกษา คือ จังหวัดสงขลา

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

Schramm (1960 อ้างถึงใน อรุณทัย พยัคฆพงษ์, 2560) กล่าวถึงการรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ (Perception) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า "Perceptio" หรือ "Percipio" หมายความว่า การได้มา

การเก็บรวบรวม การเข้าใจ หรือการตีความหมาย เป็นกระบวนการแปลความหมายของสิ่งที่บุคคล ประสบ หรือความหมายจากสิ่งที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวของบุคคลนั้น

Pender (1996 อ้างถึงใน ฅัญฐิฐันัน ฅนกมลันันท์, 2561) กล่าวว่า การรับรู้ประโยชน์เป็นระดับ ความเชื่อของบุคคลหนึ่งจะได้รับประโยชน์ใดบ้างจากการแสดงพฤติกรรมหนึ่ง หรือระดับความเชื่อของ บุคคล หนึ่งว่าเมื่อกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วจะทำให้ตนได้รับผลตอบแทนเชิงบวกจากการกระทำนั้น เช่น การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน หรือช่วยเพิ่มศักยภาพ การแข่งขันให้แก่ผู้ใช้งานได้

แนวคิดและทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ

วิทยา อยู่สุข (2555) กล่าวว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานนั้นมาจาก 2 สาเหตุ หลัก คือ เกิดจากสภาพของงานที่ไม่ปลอดภัยและการกระทำของพนักงานที่ไม่ปลอดภัย การกระทำที่ไม่ปลอดภัย การกระทำหรือการปฏิบัติงานของคนมีผลทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับตนเองและผู้อื่น และด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร/อุปกรณ์ สภาพของการทำงานที่ไม่ปลอดภัย หมายถึง สภาพของ โรงงานอุตสาหกรรม สภาพเครื่องจักร สภาพกระบวนการผลิต เครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องยนต์ อุปกรณ์ การผลิต ไม่มีความปลอดภัยเพียงพอส่งผลทำให้ผู้ที่ทำงานเกิดอุบัติเหตุการบาดเจ็บ การตาย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เณิมจิระรัตน์ (2557) ได้สรุปแนวการศึกษาพฤติกรรม ความปลอดภัยในการทำงานไว้ 3 ด้าน คือ

1. การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
2. การใช้เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย
3. ความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรศักดิ์ อมรวัฒน์เลิศล้ำ (2557) ศึกษาการรับรู้ระบบความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของ พนักงาน บริษัท จตุพร รีโนเวชั่น จำกัด ผลการศึกษา พบว่า 1) พนักงานบริษัทจตุพร รีโนเวชั่น จำกัด มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับ การรับรู้ระบบความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) พนักงานบริษัท จตุพร รีโนเวชั่น จำกัด ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน การอบรมเรื่องความปลอดภัย และแผนงานที่สังกัด แตกต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรนิภา บริบูรณ์สุขศรี (2561) การศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยใน การทำงานของพนักงานสายงานฝ่ายผลิต กรณีศึกษาอุตสาหกรรมการผลิตขวดแก้ว ผลการศึกษา พบว่า ผลการศึกษาระดับความรู้ทักษะและพฤติกรรมด้านความปลอดภัย พบว่า พนักงานฝ่ายผลิต มี ความรู้ด้านความปลอดภัยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีทักษะดีต่อความปลอดภัย และพฤติกรรมด้านความ

ปลอดภัยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 77.38 และ 75.44 ตามลำดับ) พนักงานที่มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล และเคยประสบอุบัติเหตุถึงขั้นได้รับบาดเจ็บมีระดับความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานที่แตกต่างกัน ส่วนความสัมพันธ์ด้านความรู้และพฤติกรรม พบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับที่ต่ำ ($r = 0.30$, $p\text{-value} < 0.05$) ส่วนความรู้กับทัศนคติและทัศนคติกับพฤติกรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ต่ำมาก ($r = 0.05$, $p\text{-value} < 0.05$) และ ($r = 0.06$, $p\text{-value} < 0.05$) ตามลำดับ ส่วนทัศนคติที่ดีด้านความปลอดภัยไม่มีความเกี่ยวข้องใด ๆ กับปัจจัยส่วนบุคคล

จุฑาภรณ์ เมืองอุดม (2563) ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงและวัฒนธรรมความปลอดภัยที่พยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ผลการศึกษา พบว่า 1) การรับรู้ความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก วัฒนธรรมความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านผู้ปฏิบัติงาน ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน และด้านการจัดการ 2) การรับรู้ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) วัฒนธรรมความปลอดภัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) วัฒนธรรมความปลอดภัยด้านความรับผิดชอบของบุคลากรด้านความปลอดภัย วัฒนธรรมความปลอดภัยด้านเจตจำนงของผู้บริหารด้านความปลอดภัย วัฒนธรรมความปลอดภัยด้านการสื่อสาร ด้านความปลอดภัยในองค์กร การ วัฒนธรรมความปลอดภัยด้านขีดความสามารถของบุคลากรด้านความปลอดภัย การรับรู้ความเสี่ยงด้านสภาพงาน และการรับรู้ความเสี่ยงด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วริยา เคนทวย (2563) ศึกษาปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัย พนักงานด้านทัศนคติในด้านความปลอดภัยและด้านนโยบายด้านความปลอดภัยใกล้เคียงกัน และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความด้านความปลอดภัยในการทำงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ความปลอดภัยเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ตามลำดับ ดังนั้นการปฏิบัติงานของพนักงานในระดับปฏิบัติการในเกิดความปลอดภัยควรที่จะมีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เน้นย้ำถึงขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใส่อุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย เพื่อที่จะป้องกันและลดการเกิด อุบัติเหตุจากการทำงาน และยังเป็น การช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัยในการทำงานกับหน่วยงานอีกด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ครอบคลุมพื้นที่ 16 อำเภอ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 795 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของพนักงานและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ครอบคลุมพื้นที่ 16 อำเภอ โดยการเทียบจากตารางสัดส่วนของ Krejcie Morgan (1970 อ้างถึงใน ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง 260 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้สัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เป็นมาตรวัดแบบระดับอัตราส่วน 5 ระดับ (Ratio Scale) จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เป็นมาตรวัดแบบระดับอัตราส่วน 5 ระดับ (Ratio Scale) จำนวน 17 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาลักษณะ รูปแบบ วิธีการจากตำรา หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของหน่วยงานต่างๆ

2. กำหนดขอบเขตของแบบสอบถามให้ตรงกับกรอบแนวคิดของตัวแปรต้น และตัวแปรตามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และนิยามศัพท์ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่พัฒนาแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 1 ท่าน เพื่อการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และโครงสร้างการสร้างข้อคำถาม ประกอบด้วย

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ประมุข โอศิริ ตำแหน่งงานอาจารย์ ภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลลิต ก่อวุฒิกุลรังสี ตำแหน่งงานอาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

3.3 นายอนันต์ รัตนวรรณ ตำแหน่งงานผู้จัดการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอจะนะ

4. ผู้วิจัยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งพบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (ค่า IOC) ในแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และหลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้วก็เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มพนักงานและลูกจ้างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยจากการทดสอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการรับรู้และทัศนคติการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ได้ค่า α -Coefficient เท่ากับ 0.932 ส่วนแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ได้ค่า α -Coefficient เท่ากับ 0.863 และโดยรวมทั้งฉบับ ได้ค่า α -Coefficient เท่ากับ 0.928 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.70 โดยเป็นเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแต่ละอำเภอ ทั้ง 16 อำเภอ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือและในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 260 ชุด ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลากรอกข้อมูล และขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ภายใน 1 สัปดาห์ หากกรณีเกิดเวลาที่กำหนดไว้ดังกล่าว ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคลจากคำถามของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา

3. ทดสอบความแตกต่างของค่าที (t-Test) และทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และหากมีความแตกต่างให้ใช้การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการแบบ LSD

4. การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 76.54 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.15 ซึ่งส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.92 โดยปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 81.92 มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 65.38 ส่วนมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน 1 - 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.62 โดยไม่เคยเกิดอุบัติเหตุตามลักษณะของสภาพงานในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 65.39 รองลงมา คือ ประสบอุบัติเหตุในลักษณะสภาพพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 18.46 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย 1 - 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 61.92

2. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทัศนคติด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.49$)

3. กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ($\bar{X} = 4.55$) และด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ($\bar{X} = 4.45$)

4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ดังตาราง 1

ตาราง 1

การเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (n=260)

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน			
	ด้านการปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ	ด้านการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์	ด้านความพร้อม ทางด้านร่างกาย และจิตใจ	โดยรวม
เพศ	.830	1.158	1.031	.337
อายุ	1.380	1.101	.699	.709
ระดับการศึกษา	4.113*	1.558	1.447	3.440*
ตำแหน่ง	.717	.665	.559	.788
ประสบการณ์ในการทำงาน	1.033	.865	.793	.667
ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน	.721	.653	.295	.498
ลักษณะของสภาพงานที่ประสบอุบัติเหตุ	3.861**	3.256*	3.790*	5.100**
ประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย	5.333**	10.370**	14.907**	13.056**

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะของสภาพงานที่ประสบอุบัติเหตุในการทำงาน และประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน และด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ดังตาราง 2

ตาราง 2

ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา (n=260)

ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน			
	ด้านการปฏิบัติ	ด้านการใช้	ด้านความพร้อม	โดยรวม
	ตามกฎหมาย ระเบียบ	เครื่องมือ อุปกรณ์	ทางด้านร่างกาย และจิตใจ	
Constant	1.032	.984	1.035	1.018
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยใน การทำงาน (X ₁)	.358**	.403**	.473**	.408**
ทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน (X ₂)	.382**	.370**	.294**	.351**
F Test	32.286	59.674	77.450	85.621
R²	.201	.317	.376	.400
Adjusted R²	.195	.312	.371	.395

*p < .05, **p < .01 (ตัวเลขที่เห็นคือค่า B ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ)

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 40.0 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ} = 1.018 + .408X_1 + .351X_2$$

หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 20.1 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ} = 1.032 + .358X_1 + .382X_2$$

2) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 31.7 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ} = .984 + .403X_1 + .370X_2$$

3) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 37.6 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ} = 1.035 + .473X_1 + .294X_2$$

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรปัจจัยด้าน

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของจิรศักดิ์ อมรวัฒน์ เลิศล้ำ (2557) ศึกษาการรับรู้ระบบความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท จตุพร รีโนเวชั่น จำกัด ผลการศึกษา พบว่า พนักงานบริษัทจตุพร รีโนเวชั่น จำกัด ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะของสภาพงานที่ประสบอุบัติเหตุในการทำงาน และประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน และด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของพรนิภา บริบูรณ์สุขศรี (2561) การศึกษาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมด้านความปลอดภัย

ในการทำงานของพนักงานสายงานฝ่ายผลิต กรณีศึกษาอุตสาหกรรมการผลิตขวดแก้ว ผลการศึกษา พบว่า พนักงานที่มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล และเคยประสบอุบัติเหตุถึงขั้นได้รับบาดเจ็บมีระดับความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา

ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 40.0

หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 20.1 ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานมีการอบรมพนักงานเกี่ยวกับอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำงาน เช่น การทำงานกับเครื่องจักร การทำงานกับระบบไฟฟ้า ช่วยให้มี ความระมัดระวังในการทำงานมากขึ้น และท่านมีความตระหนักเสมอว่างานด้านความปลอดภัยสามารถช่วยลดอุบัติเหตุได้ มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน

2) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 31.7 ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานมีการอบรมพนักงานเกี่ยวกับอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำงาน เช่น การทำงานกับเครื่องจักร การทำงานกับระบบไฟฟ้า ช่วยให้มี ความระมัดระวังในการทำงานมากขึ้น และเมื่อท่านพบเห็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ชำรุดท่านจะรายงานผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบทันที มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงาน ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน

3) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยสามารถอธิบายระดับการมีอิทธิพล ได้ร้อยละ 37.6 ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานมีการอบรมพนักงานเกี่ยวกับอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำงาน เช่น การทำงานกับเครื่องจักร การทำงานกับระบบไฟฟ้า ช่วยให้มี ความระมัดระวังในการทำงานมากขึ้น และท่านสามารถควบคุมสติและจิตใจในการทำงานได้ แม้มีปัญหาสวนตัวที่เป็นกังวล เช่น ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงาน ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน

3. กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับการศึกษาของจุฑาภรณ์ เมืองอุดม (2563) ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงและวัฒนธรรมความปลอดภัยที่พยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ด้านผู้ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของจุฑาภรณ์ เมืองอุดม (2563) ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงและวัฒนธรรมความปลอดภัยที่พยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของวริยา เคนทวย (2563) ศึกษาปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมความด้านความปลอดภัยในการทำงาน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ปัจจัยการรับรู้และทัศนคติเรื่องการจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา

1. ทัศนคติด้านความปลอดภัย จากผลการศึกษา พบว่า การลงบันทึกและติดป้ายบ่งชี้ถึงความชำรุดเสียหายของเครื่องมือเครื่องจักร เพื่อให้พนักงานทราบเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อเครื่องมือเครื่องใช้ทำงานผิดพลาด ชำรุดเสียหาย ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บต่อผู้ใช้งานได้ จะต้องมีการกำหนดแผนงานการฝึกอบรมเสริมสร้างความตระหนัก ผลกระทบจากการเพิกเฉยต่อความปลอดภัย ด้วยกรณีศึกษาเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดจากการใช้งาน เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ชำรุด เป็นต้น

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัย จากผลการศึกษา พบว่า ท่านมีการติดตามข้อมูลหรือมาตรการในการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยที่หน่วยงานแจ้งเวียนหรือปิดประกาศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พนักงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญและส่งผ่านข้อมูลหรือข่าวสาร มาตรการต่าง ๆ ที่หน่วยงานประกาศ ในรูปแบบที่กระชับ ดึงดูด น่าสนใจ พนักงานและลูกจ้างสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดสงขลา

1. ด้านความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน จากผลการศึกษา เมื่อท่านรู้สึกที่ไม่สบาย ท่านจะหยุดทำงานถึงแม้งานยังไม่เสร็จ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ในการปฏิบัติงานที่จะให้เกิด

ประสิทธิภาพ ร่างกายและจิตใจมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้ชีวิตเป็นสุข เพราะเมื่อร่างกายแข็งแรงก็จะมีโรคภัยมาเบียดเบียนการทำงานก็จะมีปัญหา โดยเฉพาะงานที่จะต้องใช้แรงงานทางร่างกาย จะต้องมีการประเมินสภาพร่างกายของผู้ปฏิบัติงานทั้งก่อน ระหว่าง และหลังปฏิบัติงานทุกครั้งจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

2. ด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน จากผลการศึกษา ท่านจะไม่ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ชำรุดถึงแม้จะจำเป็นก็ตาม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พนักงานจะต้องไม่นำอุปกรณ์ด้านช่างที่ชำรุดมาใช้งาน เพราะจะทำให้เกิดอุบัติเหตุทั้งต่อตนเองและผู้อื่นได้ และจะต้องมีการตรวจสอบสภาพการใช้งานของเครื่องมือและอุปกรณ์แต่ละประเภทที่ชำรุดเสียหาย และมีความถี่ของการชำรุดเสียหายย้อนหลัง 3 – 5 อันดับแรกของแต่ละชุดปฏิบัติงาน เพื่อดำเนินการจัดซื้อทดแทนเร่งด่วน และสำรองคงคลังกรณีฉุกเฉิน

3. ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน จากผลการศึกษา ท่านจะไม่ทำงานที่ไม่ได้รับมอบหมายหรืองานที่ไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของท่าน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การทำงานเป็นเรื่องปกติที่คนทำงานจะถูกขอให้ทำบางอย่างที่ นอกเหนือ จากขอบเขตความรับผิดชอบ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับตำแหน่งหรือหน้าที่โดยตรง เพื่อให้การขับเคลื่อนองค์กรมีความยืดหยุ่นและขับเคลื่อนต่อไปได้ ควรกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการทำงานด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อรองรับการทำงานแบบครบวงจรและมีความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรกลุ่ม อื่น ๆ ให้ ครอบคลุม
2. ศึกษาเชิงทดลองเปรียบเทียบผลของการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ระหว่างแผนกที่จัดให้มีการดำเนินงานตามโปรแกรมความปลอดภัยในการทำงานกับแผนกการดำเนินงานตามปกติ

เอกสารอ้างอิง

- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. (2564). รายงานสถิติอุบัติเหตุของ กฟภ. และค่าความเสียหายเนื่องจากการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานให้กับ กฟภ. ประจำปี 2563. สงขลา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค.
- จิรศักดิ์ อมรวัฒน์เลิศล้ำ. (2557). ระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท จตุพร รีโนเวชั่น จำกัด. ว.มทสร, 2(1), 32-46.
- จุฑาภรณ์ เมืองอุดม. (2563). การรับรู้ความเสี่ยงและวัฒนธรรมความปลอดภัยที่พยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- ณัฐฐันัน ชนกมลนันท์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้อินซัวร์เทค (InSurtech) ในการเลือกทำประกันภัยรถยนต์ของคนในกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ : บิสิเนสอาร์แอนด์ดี.
- พรนิภา บริบูรณ์สุขศรี. (2561). การศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานสายงานฝ่ายผลิต กรณีศึกษาอุตสาหกรรมการผลิตขวดแก้ว. *SAU JOURNAL OF SCIENCE & TECHNOLOGY*, 4(2), 1-15.
- วริยา เคนทวาย. (2563). ปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดปทุมธานี. *PTU Journal of Science and Technology PUST*, 1(2), 21-33.
- วิทยา อยู่สุข. (2555). *ความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ*. กรุงเทพฯ: เบสท์ กราฟฟิค เพรส.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2556). *วิศวกรรม และการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน (พิมพ์ครั้งที่ 34)*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- อรุณทัย พยัคฆพงษ์. (2560). แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีในการแข่งขันทางการตลาด. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 11(25), 128-136.
- โอ พิพัฒพล. (2562). 26 ปี โศกนาฏกรรมเคเดอร์สู่วันความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ. ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2564, จาก <https://safetyhubs.com/2019/05/safetydaythailand2019/>
- Pender, Nola. (1996). *Health Promotion in Nursing Practice* (3rd ed.). Stamford. CT: Appleton and Lange.
- Schramm, M. (1960). How Communication works. In W., Schramm. (Ed). *Urbana, The process and effect on mass communication* (pp. 3-10). Urbana, IL: University of Illinois.